

[Poul Schlüter.]

Begrundelse.

Jeg er ikke tilfreds med det svar, justitsministeren gav den 1. september på mit tidligere spørgsmål i denne sag. Justitsministeriets begrundelse for at nægte den kinesiske nationalopera indrejsetilladelse i Danmark er ganske uholdbar.

Jeg mener, at et flertal i folketinget står bag den opfattelse, at Danmark ikke skal lægge hindringer i vejen for den kunstneriske og kulturelle formidling tværs over landegrænserne. Jeg tror, at et flertal i folketinget vil mene, at regeringens holdning er en overtrædelse af Helsingforsaftalerne om fri udveksling af mennesker og meninger. Jeg tror også, at et flertal i folketinget vil mene, at regeringens holdning er i strid med grundlæggende synspunkter i demokratiet.

Et sådant flertal i folketinget kan desværre ikke komme til udtryk, før folketinget samles til oktober, og så er tidspunktet for at ændre den forkerte beslutning forpasset. Jeg opfordrer derfor regeringen til aldeles omgående at ændre sin beslutning, så Danmark fortsat kan leve op til de frihedsideal, vi hidtil har hyldet.

Justitsminister *Orla Møllers* svar (22/9 76):

I min besvarelse den 1. september 1976 af hr. Poul Schlüters spørgsmål vedrørende indrejsetilladelse for medlemmer af Taiwanoperaen gav jeg en udførlig redegørelse for de overvejelser, der ligger til grund for regeringens afgørelse.

Det fremgår af mit svar, at regeringen naturligvis principielt er enig i, at Danmark bør være åbent for kulturelle kontakter. Når disse kontakter får en politisk karakter, som det er tilfældet i den foreliggende sag, må dette imidlertid nødvendigvis indgå i overvejelserne, når der skal træffes afgørelse om indrejsetilladelse. Taiwanoperaen har en national karakter, og en indrejsetilladelse til operaen vil blive opfattet som en uvenlig handling over for Den kinesiske Folkerepublik, idet Taiwanregeringen som bekendt gør krav på at repræsentere hele det kinesiske folk. En indrejsetilladelse i den foreliggende sag ville derfor blive opfattet som et tegn på ændring af den Kinapolitik, som Danmark har ført siden 1950. Dette vil kunne belaste Danmarks forhold til Kina til skade for danske interesser.

Der er siden mit svar af 1. september 1976 ikke indtruffet omstændigheder, der kan føre

til en ændret vurdering, og jeg må derfor fastholde regeringens beslutning.

Af *Litten Hansen* (VS) til udenrigsministeren (13/9 76):

»Kan ministeren bekræfte eller afkræfte hårdnakkede forlydender gående ud på, at mindst to danske avancerede elektronikfirmaer – nemlig det tidligere Terma, nu Dannebrøg Electronic, Århus, og Chr. Roving A/S, København – leverer militært elektronisk materiel til det sydafrikanske radar- og computersystem Advokaat, og er det i bekræftende fald med regeringens billigelse og tilladelse?«

(Spm. nr. 794).

Begrundelse.

I midten af 1975 blev det afsløret af den sydafrikanske befrielsesbevægelse, African National Congress, at Sydafrika var integreret i NATO gennem deltagelse i NATOs kodesystem til indkøb af militærudrustning. Det blev indrømmet fra NATOs side, samtidig med at man søgte at bagatellisere sagen. Fra Danmarks side har man ved tidligere lejlighed benægtet, at Danmark var involveret i leverancer af militært materiel til Sydafrika.

Formanden for den engelske Anti-Apartheid Movement, Abdul Minty, som i mange spørgsmål anvendes som specielt sagkyndig og rådgiver for FNs Special Committee Against Apartheid, aflagde i januar 1976 en rapport til FN (Centre Against Apartheid) med titlen »South Africa's Defence Strategy«, hvor han klarlægger samarbejdet mellem NATO og Sydafrika. Det er nu fulgt op med en gentagelse af påstanden om, at også Danmark leverer militært udstyr til Sydafrika, fulgt af ovenstående forlydender om enkeltfirmaers handelsforbindelse.

Os bekendt er også militært elektronisk udstyr omfattet af våbenloven. Efter den gældende våbenlov i Danmark skal der speciel tilladelse til at eksportere våben, og det hævdes, at sådanne tilladelser ikke gives til Sydafrika. Det må være et absolut minimumskrav til Danmarks Sydafrikapolitik, at sådanne tilladelser ikke gives, og at der føres streng kontrol med, at bestemmelserne ikke omgås.

Udenrigsminister *K. B. Andersens* svar (22/9 76):

Indledningsvis vil jeg gerne fastslå, at NATO klart har erklæret ikke at have nogen som helst